

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVARMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre - - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyitótér sora 40 fillér.

POLITIKAI HIREK.

Obstrukciós üres beszédek. — Tisza István gróf Áradon. — A kormány tervel.

Az országgyűlési bankvita az ellenzék „hazafias jóvoltából” obstrukciós jelleggel kezd iltetni. Az ellenzéknek a bankról nem igen akad okos és komoly érvelésű mondani- valója, a szónokok beszélnek mindenről, ami csak éppen eszükbe jut. És ez az üres szó- csapelés megy mindennap. Ebbe találják bele magukat a Justh—Polónyi honmentők, Trefál- koznak az ország kárára. Ez csak elég szép káldetés és hivatás?!

Tisza István gr. vasárnap Áradon volt; vá- lasztóit látogatta meg. A kitűnő államférfiut nagy lelkesedéssel fogadták választói. Az ott elmondott beszéde országszerte nagy érdeklő- dést keltett. Tisza csak annyit mond, hogy ő és a többség, jól ismeri a kötelességek egész nagyságát. Az egész nemzetet hívja fel tanunak, hogy lássa a nemzet és fölís- merje azokat a veszedelmeket, a melyek az országháza visszacsémpészett obstrukció- ból az alkotmányra és az országra származnak.

Tudvalevő dolog, hogy az Osztrák-Magyar Bank szabadalmának meghosszabbítása körül folytatott kormánytárgyalások alkalmával a mezőgazdasági körök feljuttatták azt a régi követelésüket, hogy a jegybank az eddiginél nagyobb arányokban támogassa a mezőgaz- daságot és emelje föl a mezőgazdasági hitel kontingensét. Minthogy azonban a mezőgazd. hitel tényleg nem a legjobban van szervezve, a kormány olyan mezőgazdasági bank alapítá- sát tervezi, a melynek legalább huszonöt millió korona volna az alaptőkéje és a mely az állam anyagi támogatásával gondoskodnék a mezőgazdasági hiteligenyek fokozottabb kielégítéséről, valamint a parcellázások keresztátviteléről.

Czimzések és deputációk.

(Ü. L.) Magyarország miniszterelnöke gróf Khuen-Héderváry Károly, már régebben a Budapesti Belvárosi Polgári Körben tevő azon kijelentést: hogy ő egy új korszak küszöbét szeretné lerakni. Nemes szerénységgel csak a küszöbről beszélt és nem diadalmasan csarnokokról és kupolákról, amint ez már nálunk ebben a sok ígérethe- meg több ígérethel rálicizáló országban szokásos.

Azóta sok beszéddel, sok kijelentéssel vetett fényt a miniszterelnök arra, hogy milyennek óhajtaná, milyennek szeretné ő ezt az új korszakot. A fenti kör egyik decem- beri estélyén fejté ki leaszójában a polgá- rok körében: hogy az ő ideálja az egységes, osztályokra nem tagolt polgárság Magyar- országa.

„Civis Romanus sum”! — „római polgar vagyok! . . . mondotta a régi római s ebben benne volt minden ambíciója, minden büszke- sége, hivatása betetőzése: polgar, sem több, sem kevesebb. Polgárok között beszélve Khuen- Héderváry gróf is, nyomatékkal jelentette ki ezt: „előkelő polgar akarok lenni.” Tehát nem mint Magyarország miniszterelnöke, nem mint kegyelmes ur, a király belső taná- csosa, nem mint az aranygyapjas rend ovagja; — nem mint gróf, nem mint nagy bir- tok ura, hanem mint polgar, aki érzi a maga előkelőségét, hogy amióta él, a köz érdeké- ben fáradozik.

Az „előkelő polgar” annyiban több és különb az egyszerű polgárnál, hogy a köte- lességteljesítés nagyobb mértékét vállalja magára, magán dolgai mellett közkötelese- geket. Előkelősége lépést tart a kötelességei mértékével s azzal az önzetlenséggel, mely- lyel a magán érdekeit alája tudja rendelni a közérdeknek. Ilyen „előkelő polgar” akar lenni a miniszterelnök! . . . Az egyszerű polgar ellenben az olyan ember, akit telje- sen elfoglalnak a magánügyei, az ilyen pol- gar teljesen eleget tesz a kötelességének akkor, hogy ha minden kötelessége teljesí- tésében pontos és lelkiismeretes, hogy ha realisan, tisztességesen felel meg minden magára vállalt feladatnak, óvakodva attól, hogy túlságos kapzsisággal a mások érdekeit és életfeltételeit sértse.

Az előkelő polgar miniszterelnök beszé- jében kifejté, hogy mi az így megálmodott polgári Magyarország legnagyobb ellensége: az osztályokra való tagozódás és az osztályönzés. Sajnos, igaza van a miniszterelnöknek. Mindenki fut a czim után, hogy nagyobbnak látszassék.

A hatalmas francia népnel elégséges a megszőntas: Uram! Asszonyom! . . . Nálunk az ilyesmi nem lehetséges a czimzések miatt. Van nő rokonomnál, ahol lakom, egy cse- lédleány, szolgált azelőtt egy kofánál. Ez tudtul adta, hogy ötöt szőltasa „Téasszony”- nak, férjét ellenben „Tekintetes” urnak, lévén a máskülönb tiszteletre méltó „Tekin- tetes” ur — utcaszéprő. Szőlgálóknál fölhaboro- dott azon kijelentésemel, hogy eugen ne uagysággoljon, csak tekintetessen. De a szem- ben levő fűszerbolton már uagyságos. Majd oda vagyunk a czimezésel, mentől nagyobbra szeretue szert tenni. Régenle az Erdélyi fejedelem volt „Uagyságos”! . . . Ma már minden kis hivatalnok és neje az, csak a magam-féle dekmokrata marad tekintetes- nek. Holott bátyám valódi méltóságos, mint volt sajtó osztály főnök és uyug, miniszteri tanácsos, — szőleim uyilt nagy vendégszerető házat tartottak, megfordulva ott Erdély intelli- genciájaja; — de azért én egyszerű polgar- nak tartom magam, nem vindikálva más czimet a — „Tekintetes” nél.

Khuen-Héderváry következetes a kijeleu- téselben, az ő szelleméhez híven, befojtá a

kepviseelőhá elöke azon labrakapott szokást: hogy a parlamentben is kezdék titulálni egymást rang szerent. Kovács Pál gazda- párti kepviseelő a napokban beszéde közben uagyméltóság elöke urnak nevezte Berze- viczyt, aki erre rácsőngött és így szőlt: „Kérem a tiszteit kepviseelő urat, méltóztas- sék a titulaturát mellőzni, a magyar kepviseelőhá uagorlatánuak ez nem felel meg.”

Szőkség volt az ily figyelmeztetésre, mivel ellentétben volt a kepviseelőhá dekmokratikus hagyományával, — az utóbbi években labra- kapott az a divat, hogy a Há uagyes tagjait beszédük soran állásukhoz képest megméltó- ságoták és megkegyelmezték, holott a regebbi szokás szerint uag magának a Há- nak, mint uagyes tagjainak csak a tiszteit jelző jart ki. A dícső koalíciós korszakban változott meg a helyzet s méltóságoltatá sok kepviseelő magat.

De helyes nyomon jár a jelen kormány akkor is, amidőn korlátok köze akarja szorítani a deputációk nagy számát. A főváros környekéről a napokban mintegy kétszaz tagu küldöttség jelent meg a kepviseelőhában és kihallgatást kért Lukács László pénzügy- minisztertől, hogy az uapesti munkásházak építkezésénél a kisiparosok árlejtési aján- latát támogassa. Lukács pénzügyminiszter tudatta, hogy ily monstre-küldöttséget nem fogad, mert elvégre tenni kell a felkapott szokás ellen, hogy százakat toborozzanak össze s vonultassanak a miniszterek élé. Ellenben arra hajlandó, hogy tíz tagu kül- döttséget fogadjon. Ezen kijelentésre leolvadt a küldöttség száma ötre.

Ideje volt e labrakapott visszaelés ellen is végre tenni valamit, a koalíció éra a szőlyőnyaja az ily tömeges megjeienéseknek. A miniszterek tömjénezették magukat az ily sokaság elött való orálással. Aueltkül, hogy ebből haszon háramlott volna az illetőkre. Ment kevés küldöttek elött sem mondhatni egyebet, mint százakra menők elött.

Ellenben káros hatása igenis van a népes küldöttségeknek, az eszem-izsom s más ki- adás sokba jön. Mentől többe vannak, annál zájosabbak a murik. Az illetők adós- ságba verik magukat, s ha az utat köz- költségen teszik meg, akkor az illető város- megyére terhes az. — egyéb magán kiadá- soktól azonban így sem menekülnek meg.

Menyi pénzbe került pl. a diszpolgári oklevelek átadása is a koalíciós korban? Kéjelegtek a volt hazafik a dícsőségben. Százával jelentek az ily deputációk is még, tömjéneztek a kitüntetetteket. Az akkori lapok irtak a nemzet záradoklásáról. A sok hü-hő végeredménye a — becsapás! . . . Áldassék a gondviselés, hogy a szemfény- vesztő kornak vége.

De legyen vége a monstre-küldöttségek- nek is. A Héderváry kormány e téren is elkezdé az ujtást. A polgárság csak őrlhet

az ily fordulatnak, nem lesznek rábeszélésnek kitéve: hogy költséges deputációzásban legyen részt.

A kormány jelszava a — munka. Pártja is e nevet bírja. Ez kizárja az idopocseköltséget és a takarékoság szem előtt nem tartását. Az új éra végleg elhatalmoltja a külső formásokat. Jelszava: a munka. Ez fogja a jólétet maga után vonni.

Vármegyei közgyűlés.

Alsó-Fehér vármegye törvényhatósági bizottsága f. évi január 31-én Szász József főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a bizottság tagjai szép számban jelentek meg. Az 52 pontból álló tárgysorozatot másfél óra alatt tárgyalta le a közgyűlés, néhány pont kivételével az állandó választmány javaslatait fogadván el.

Nagyobb vitára csak a községi-körjegyzői nyugdíjszabályrendelet módosítása, a bucsumi községhezvétel és a vármegye területének kataszteri felmérése szolgáltatott anyagot.

Mint már megírtuk, a vármegyei jegyzői egyesület a nyugdíjszabályzatot két pontban kérte módosítani és pedig a nyugdíjkorhatár leszállítását 40 évről 35-re, valamint minden jegyzőnél 1000 korona mellékjövedelem beszámítását az alapfizetésbe. Az állandó választmány beható tárgyalás után a jegyzők kérését méltányosnak és igazságosnak találván a nyugdíjszabályrendeletnek ily értelmű módosítását javasolta a közgyűlésnek. Dr. Müller Jenő b. tag a tárgynak napirendről való levételét indítványozta abból az indokból, hogy az kormányhatósági jóváhagyásra így sem számíthat, hogy a jegyzők anyagi helyzetén — melyet maga is nyomasztónak lát — nem a nyugdíj viszonyok javításával lehet és kell segíteni, hanem fizetéselemeléssel s mert más törvényhatóságok ily értelmű határozatáról nincs tudomása; indítványozza, hogy a kérés adassék vissza egy bizottságnak, s az azt újból tárgyalva a következő közgyűlésnek tegyen javaslatot.

Dr. Inczedy-Joksman Ödön vm. főjegyző, a jegyzői egyesület elnöke válaszolt a felszólalásra, s kelt védelmére a javaslatnak. Hosszabb beszédben mutatta ki a jegyzők tarthatatlan társadalmi és anyagi helyzetét, reá mutatott arra, hogy éppen nyugdíjviszonyaik azok, melyek mellett öreg napjaikra megélni nem tudnak s melyek mellett elhalálozásuk esetén családjaik a nyomornak vannak kitéve. A magánmunkálathoz kikészített átlagos 1000 korona jövedelemnek az alapfizetéshez való hozzászámítása nemcsak jogos, de igazságos kívánság is, mert az 1904. évi XI. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott kormányrendelet egyenesen megtiltja a fizetésnek — korpótlékkal együtt — 2000 koronán túl való fel-emelését épen azon indokolással, mert mellékjövedelmük van. Még pedig olyan, melyet az állam IV. o. kereseti adó alá von. A jegyzők mellékjövedelmének fizetésjellegét tehát maga a kormányhatóság ismerte el. A közgyűlés a nyugdíjszabályrendeletnek a kérés értel-

mében leendő módosítását határozta el.

A bucsumi községhezvétel a közgyűlés Dancs Miklós és Adamovics Miklós hozzászólása után egyhangulag jóváhagyta.

Zalatna község azon kérését, hogy a vármegye egész területének kataszteri felmérése eszközöltessék, az állandó választmány kedvező javaslattal terjesztette a közgyűlés elé. Dr. Müller Jenő b. tag szólott a kérdéshez, s annak semmi elfogadható indokát nem találja. Szó szerint az a vármegye közönségének anyagi megterhelésével jarna, s ezért indítványozza, hogy a felmérés csupán a bányavidéken eszközöltessék. Zeyk Dániel és dr. Gard a Kálmán b. tagok hozzászólása után a közgyűlés dr. Müller Jenő indítványát egyhangulag elfogadta.

A közgyűlés a főispán elnökével 1/2 12 órakor végződött.

Drágaság és számítás.

(Ü. L.) Mint kolozsvári lakos, nagyon is érezzük a piac drágaságát, — de amely országos alakban is nyilvánul és tehetetlenül áll vele szemben a közönség. Mint ezen lap olvasója, egy tanácsos forduló a nőkhöz, hogyan védekezzünk a drágasággal szemben.

Azzal jöjjünk tisztába, hogy a drágaság eileni anketkezés üres szalma-cséplés. A helyzetet az nem javít — még hosszabb időn át. A múlt század elején Matus megdöbentette a világot azzal a kiszámítással, hogy az élelmiszerek termelése nem tart lépést az emberiség szaporodásával és a világ éhenhalásra lesz kárthatva. De már a múlt század derekán es a vége felé a túltermelés lett a jelszó és a gyakran ismétlődő ipari és pénzügyi válságokat azzal magyarázták meg, hogy a fogyasztás nem tart lépést a termeléssel. Ma már nem beszél senki túltermelésről.

Ma úgy látszik, hogy a drágaság egyik oka, hogy a munkásosztály tömegei nagyobb jóléthez és nagyobb keresethez jutottak, ami rohamos mértékben megnövelte a fogyasztást és megdrágította a termelési költségeket. Ezen jelenségek eléggé bizonyítják, hogy mennyire lehetetlen azt a nagy gazdasági folyamatot, melynek tünetét látjuk, de okait, lényegét csak sejtjük, a mindennapi élet kicsinyes jelenségei, de különbözően vádaskodásokkal megítélni. De ez viszont nem jelenti, hogy az állam, melynek gazdasági és pénzügyi hatalma az idők folyamán rohamosan meguvekedett, közömbösen szemlelje a gazdasági bajokkal küzdő társadalom vergődését. Nem nézheti tétlenül, ha legfontosabb szükségleti cikkek áremelkedése anyagi romlással fenyeget nagy társadalmi rétegeket. Amennyire hatalmában van, segítenie kell kormányzati vagy törvényhozás-intézkedésekkel. És a Héderváry-kormány ezt mint látszik meg is teszi. Nem frázisokkal táplálkozó kormány, miként a volt előde, hanem a munka emberei. Mindazáltal a piac drágasága máror-holnapra egyszerre meg nem szűnik, hosszú idő kell ide. És ami méltán kelthet aggodalmat, az enyhe tél hideg tavaszt fog maga után vonni, ami megint a drágaság további fenntartására fog vezetni.

Reménytelen tehát e tekintetben a jövő!... Sivar a kép, mint a jelenben. De hát mit tegyünk, mert táplálkozni muszáj. Meg van rá a felelet: az okos számításal.

Legyen minden háztartást vezető nő plajbászal ellátva és szigorú számításal állítsa össze a napi konyhai kiadást. Főleges tulkiadást ne tegyen, mint teszem fel a napnaputáni hus feltalálást. Ez a legdrágább ételnemű, anélkül hogy egyuttal a legtáplálóbb is lenne. A nővel született leleménység pótolhatja ezt mással, — és tekintve a főzelékek tápláló elismervényét, nem oly rémitó valami, ha hus nincs is mindég a társaságában. Hiuságból ne adjuk hussal, nehogy valaki „leszójon”!

Ez az ugynevezett külső látszat, a magyar társadalom megnyomorítója. Zsebünket áldozuk fel a nagyzolásért. Konyhánk egyszerű nem lehet, mert mit mond az udvari lakosság, ha megtudja a husnélküli ebédet? Nossz rajta, husat hozatni hitelre vagy pénzre, s merülni eközben el az adósságban. Olaszországban tünepi számban megy a husevés, nálunk anélkül ebéd le nem folyhat. Mert annak hiánya feszélyezi az uri mivoltunkat. Holott ideje lenne már meggondoltan étkezni s a körülményekhez mérten rendezni be a konyhát.

Azt írta Petrarka: hogy a midőn az Isten a nőt teremté, örömben sirva fakadott! Legyen e hasonlathoz méltó a magyar nő, s váljon valódi mentőjévé családjának. Ennek egyik alap-vonala a — takarékoság. Rendezze számításal be a háztartását, s egyszerű étkezéshez szoktassa a családját. S ha majd átgázolunk a drágasági érá, mert állandóan ez sem tarthat: akkor megint szerepelhet a rendes hus az ebédkor. De amig az oly méreg drága, saját anyagi romlására vezet a nem számításal való élés.

Szíveljék meg tanácsomat a házi nők. Más ut nincs a drágaság leküzdhetősére. Csak akarat kell, s az eredmény el nem marad a zseb kérdésében. A hiuság oltárán ne áldozuk fel az anyagi helyzetünket. Nem az az előkelő, aki összehuzni nem akarja magát, hanem a számításal előt illati az ily czim csak meg. Mert magát s családját nem dönti veszélybe az erejét meghaladó költsékezéssel.

HIREK.

Farsang.

Február 4. A Bethlen-kollégium ifjuságának diák-bálja, a régi városháza nagytermében.

— **Képviselőnk betegsége.** Lukács László pénzügyminiszter, városunk országgyűlési képviselője napok óta fekvő beteg. Örömmel értesültünk, hogy betegsége enyhe lefolyású és a napokban már részt vehet a képviselőház ülésén is.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter a nagyenyedi kir. orsz. fegyintézetnél Ludanyi István ellenőrt a VIII-ik, Diószeghi Lipót gondnokot és Pop Auréli gör. kath. lelkészt a IX-ik, Sujánszky Gyula tiszti irnokot és Székely István fogalmazót a X-ik fizetési osztályba itteni állomáshelyükön kinevezte.

— **Ügyészi megbízott.** Az igazságügyminiszter Elek Károly dr. nagyenyedi ügyvédet a gyulafehérvári ügyesség kerületébe a nagyenyedi járásbíróhoz ügyészségi megbízottul rendelte ki.

— **Halálozás.** Özv. Robogányi Koroly Sámuelné született lozádi Zudor Mária életének 88 dik és özvegyiségének 56-ik esztendejében január 31-én meghalt Nagyenyeden. Ma délután temetik. Az elhunyt rokonai: a Dobolyi Zsigmond, Lengyel György és Sombory Sándor családja gyászolják.

— **Időjárás.** 4—5 nap óta kegyetlen hidegre változott az időjárás. Száraz hideg van mindennap, 12—15 fokos.

— **A nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r. t.** folyó évi január 29-én tartotta 40-ik rendes közgyűlését Boez József dr. elnöke alatt. Elnök a lefolyt 40 év történetét rendkívül érdekes és adatszerűen tanulságos emlékiratban ismertette, a szerény kezdettől a mostani közgyűlésen bejelentett egy millió korona alapítókéig. — Majd az általános közgazdasági helyzettel kapcsolatban a lefolyt év üzleti énlénkségét emelte ki. Az 1910-ik év üzleti eredménye 104.383 kor. 78 fill. tisztán nyereség, melyből részvényenként 30 kor., összesen 60.000 korona osztalék fizetett ki. Jötekegyezőkre 2400 korona adóztatott ki. Az igazgatóságba megválasztottak: Szász József, Török Bertalan, Lázár István, Tóth Miklós, Papp János. Részletesebb tudósítást következő számunkban közlünk.

— **Jégpálya.** A kollégium udvarán elkészült a jégpálya, melyen delutánoként 4—6-ig a városi közönség is korcsolyázhat.

— **A Szegény Tanulókat Segélyező Kör II-ik teaestélye** február 5-én, vasárnap d. u. 5—8-ig lesz a Bethlen főiskola tornatermében. A jószívű, kedves gazdasszonyok gondoskodni fognak mindenféle jóról, ami ezeket a teaestélyeket családias, kellemes időöltöltésé teszi. Az ifjuság pedig zenekegyével emeli a derűs hangulatot. Mindenkit szívesen lát a Kör, aki legalább 60 fillérrrel a szegény tanulók segélyezéséhez járul.

— **A gondnoksági gyűlés elmarad.** A helybeli áll. elemi iskolák gondnoksága február 4-dikére kitűzött ülését, előadó tagjainak betegsége miatt és sürgősebb tárgyak hián, nem tartja meg.

— **Az éjfél nap országáról.** Is pánovics Sándor fővárosi tanár, a kiváló képrajz tudós Nagyenyed elismerő közönsége iránt halás érdelemmel újból eljön hozzánk a valószínűen f. hó 12-én előadást tart a lapp föld szépségeiről és a lapp-magyar rokonságról. Előadást 100 vetített képpel illusztrálja.

— **A kolozsvári „Bethlen Gábor kör” nagyenyedi táncestélye.** A kolozsvári prot. főiskolai „Bethlen Gábor kör” február 28-ikán (Aushagyó kedde) programmal egybekötött táncestélyt rendez. Az előkészítő bizottság nagyban buzgólkodik, hogy úgy a kolozsvári főiskolai diákságnak, mint Nagyenyed és vidéke leányainak egy, a farsangot méltóan bezáró kellemes és kedves táncestélyt rendezzen. A jogászok, ervostanhallgatók, theologusok és a tanárjelöltek közül nagyon sokan készülnek Enyedre.

— **Római oltárkö Tordán.** A tordai várhegy keleti oldalán ásatások közben egy római oltárkövet találtak. Téglás István archeologus magállapította, hogy az körülbelől 1700 esztendővel ezelőtt készült.

— **Verekedés.** Az országos vásár alkalmával a baromvásártéren Kassai Endre fiákerest oly súlyosan verték meg Marginean Kaprián és társai, hogy halálos sebével a vármegyei kórházba kellett szállítani.

— **Uj aranybányák Erdélyben.** Brassó város levéltárában talált megfakult, megsárgult iratok nyomán rájöttek, hogy a törösvári hegyekben gazdag aranyerek vannak, körülbelül 6000 ezer holdnyi területen. És erre a területre most rátette a kezét három brassói ember: Farkas Mihály rendőrkapitány, Gabri József építész és Neidmand Vilmos rendőrtisztviselő. Megvásárolták a kizárólagos zárkutatmány jogát a zalatnai bányakapitányságtól. A vásárlók, akik már hónapok óta kutatnak a törösvári hegyekben levő aranybányák után, a Brassó város levéltárában talált döntő bizonyítékok alapján jöttek a titok nyomára. Törösvár község ugyanis a tizenötödik században Brassó város tulajdonában volt és így kerültek a város levéltárába azok a följegyzések, amelyek a titok fölfedezését nyomra vezettek.

— **Szerbiai hus behozatala.** A Monarkia iránuló husbehozatali már kezdetét vette s az első szállítmányok Bécsbe és Budapestre már meg is érkeztek. A kiküldött osztrák és magyar állatorvosok megvizsgálták a belgrádi vágóhidakat s mindent a legnagyobb rendben találtak. Egyelőre, csak levágott sertéseket fognak nagyobb mennyiségben a monarkiaiba exportálni, melyekből elegendő mennyiség áll rendelkezésre, míg vágómarhákat kezdetben csak keveset exportálhatnak. Mindazonáltal vágómarha is érkezik Szerbiából a napokban Budapestre; ugyanis néhány nap előtt három budapesti nagymészáros járt Szerbiában, akik Nisben és Kragujeváczban 300 drb. elsőminőségű ökröt vásároltak, melyeket Belgrádban fognak levágni s a húst hűtőkamrákban szállítják Budapestre, ahol azt a központi vásárcsarnokban mérik ki. Sertes 30.000 drb. áll ez időszerint Szerbiában rendelkezésre, ennek nagyrészt azonban Bécs részére bécsi napi áron — levonva abból a költségekre kilonkint 20 fillert — foglaltak le.

— **A Franklin Kézi Lexikonának** első kötete márczius hó folyamán meg fog jelenni. Ezzel egy nálunk eddig egészen új lexikon-típus váolsul meg, a mely kellő terjedelemben és mégis röviden és világosan megad minden felvilágosítást, a mire a művelt embernek szüksége lehet. A Franklin Kézi Lexikonon kiváló tudósok és írók egész sora dolgozik; közlései pontosak, megbízhatók, anyaga a legnagyobb gondnal van a gyakorlati élet szükségletei szerint megválogatva. Kiállítása a magyar nyomdai és könyvkötő iparnak díszére fog válni.

* **Vérvörös fajnaranas,** kataniai legjobb minőségű, ötkilós postakosárral 2.80, eredeti 180—150 vagy 100 darabos ládával 6 korona, eredeti 360—300 avagy 200 darabos ládával 11 koronáért. Sárga fajnaranas édes, ötkilós postakosárral 2.50, eredeti ládával 180—150 avagy 100 darabbal 4.75 korona, eredeti 360—300 avagy 200 darabbal 8.50 korona. Mandarin mézédés, ötkilós postakosárral 3.50 eredeti ládával 100 darabbal 5.50. Citro m elsőrendű ötkilós postakosárral 2.20, eredeti ládával 180 darabbal 4.50, eredeti 360 avagy 300 darabbal 8.50. Karfiol esodaszép fehér, ötkilós postakosárral 2.40, eredeti kosárral 18 darabbal 3.80 korona. Maróni római konzervált, ötkilós postakosárral 2.50, huszonötökilós zsákkal 9 koronáért szállítja utányétellel, bérmentetlenül az Agrumen déligyümölcs-nagykereskedés Budapesten, Szarka utca 7. Tesék előnyárjegyzéket kérni déligyümölcsökről. 36 1—20

A * hálósobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinrel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Kapható: U. Kovács József örökös gyógyszer-tárában Nagyenyeden és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél, Bártfán.

37 1—3

Főtér 26. számú

házasztelek eladó.

Értekezhetni ifj. Graef Jánosnál.

forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

NAGYENYED re
Alsófehér 13.

Gyümölcsfacsemetek
sétényték, díszcserejek, fülevöllek, kerítésnövények,
bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru.
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai

FIGYELEM!

„AIDA” VERGE és „BLUE STAR” CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIAK.
::: ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL! :::

TÖBB PÉNZE
akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és
tartós szőttesárukat
nagyenyedi szővőgyárból
Árjegyzék ingyen küldetk.

HIRDETÉSEK
a legolcsóbban
a lap kiadóhivatalá-
ban vétetnek fel.

Szám: 214—1911. közig.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye marosujvári járásában a marosszentbenedeki körorvosi állásra ezenel pályázatot hirdetek.

A kör áll 14 községből. Fizetés évi 1600 kor., szokásos látogatási díj, fuvarátalány a községekkel megállapítandó összeg.

Felhívom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb folyó év február hó 10-ig adják be, mert a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választást folyó év február hó 14-én délután 2 órakor tartom meg a marosszentbenedeki körjegyzői irodában.

A marosujvári járás főszolgabírája.

Marosujvár, 1911. év január hó 21-én.

31 4—3

Binder, főszolgabíró.

Szám: 192—1911. közig.

Pályázati hirdetmény.

A marosujvári járásban, a marosszentbenedeki körjegyzőségben szervezett a évi 1000 korona fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra ezenel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy az előirt képesítüket és eddigi gyakorlati működésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó év február hó 11-ig annyival is inkább nyujtsák be, mert a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választást folyó évi február hó 14-én délelőtt 11 órakor a marosszentbenedeki körjegyzői irodában fogom megtartani, melyre Magyarherpe, Magyarúlye, Medves és Marosszentbenedek községek képviselőtestületeinek összes tagjait a körjegyző útján meghívom.

A marosujvári járás főszolgabírája.

Marosujvárt, 1911. év január hó 19-én.

30 3—3

Binder, főszolgabíró.

A Balázsfalvi Takarékpénztár Részvénytársaság
XXI. rendes közgyűlését
1911. február hó 19-én d. u. 3 órakor Balázsfalván saját házában fogja megtartani, melyre a t. részvényesek ezenel meghívotnak.
A közgyűlés tárgysorozata:
1. Elnöki meguyitó, a közgyűlés határozatképességének megállapítása, a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1910. évről, a mérleg és számadás előterjesztésével.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozathozatal a mérleg és számadás fölött, a nyereség felosztása, végül az igazgatóság és felügyelő-bizottság részere adandó felmentvény tárgyában.
5. Három igazgatósági tag választása.
Azon részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni akarják, részvényeiket az igazgatóságnál, illetőleg a Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztárnál egy nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezni kötelesek.
35 1—1 *Az igazgatóság.*

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.
Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.
Előnyös kölcsönt ad betétlázasra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.
Vásárol és elad értékpapirokat.
Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.
Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.
Allandó betétet a legkedvezőbb kamattalá mellett fogad el.
Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.
Üzletfeleink részere telefon bevezetve 14. szám alatt.

Borsepröt

21 3—3

kifőzése elfogad vagy illő árban vesz bármily nagy mennyiségben

PAULINI REZSŐ rézműves
NAGYENYED, Szentkirály utca 14. szám a.

Végeladás!

A Mecser-féle kertben olosón eladó jól érett **portrágya**, nagyfajta **veresszőbökrok**, **egres-** és **diszbökrok**, magas és törpe **rózsafa**, erős **sparglgyökerek**, **málnagyökerek** stb.

Bármikor megtekinthető.

Kiváló tisztelettel

Tellár István
műkertész.

36 3—6

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyujtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Salus“, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária“, Margit, Parádi árszén, Répáti, Salvator, Siculia és Szojtkai hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshábli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi Roncoigno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi keserűvizek. 47—1

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.